

عنوان مقاله:

تحلیل محرمیت در خانه های سنتی بر اساس نسبت توده به فضا (نمونه موردی: خانه های تک حیاط در اقلیم گرم و خشک)

محل انتشار:

دوفصلنامه معماری اقلیم گرم و خشک، دوره 6، شماره 8 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

علی اکبر حیدری - دانشگاه یاسوج

ملیحه تقی پور - دانشگاه آزاد شیراز

خلاصه مقاله:

همنشینی توده و فضا، جزء جدایی ناپذیر معماری ایرانی است. در معماری مسکونی ایران بنا به ضرورت و نیاز، درجات مختلفی از همنشینی این دو عنصر دیده می شود که نتیجه آن ظهور خانه های چهار طرفه، سه طرفه، دو طرفه و یک طرف ساخت است. در هرکدام از این الگوها، نحوه پیکربندی فضا متفاوت بوده و لذا ساختارهای متفاوتی از فضا در آنها شکل گرفته است. بنابراین الگوهای متفاوتی از محرمیت در این فضاها به وجود آمده که پژوهش حاضر در پی بررسی این موضوع است. محرمیت در این پژوهش در قالب سه مفهوم درونگرایی، سلسله مراتب دسترسی و عرصه بندی فضایی تعریف شده، که هر کدام از این مفاهیم با استفاده از شاخص هایی در زمینه تئوری نحو فضا مورد تحلیل قرار گرفته اند. این شاخص ها شامل چهار شاخص همپیوندی، ارتباط، عمق و دسترسی بصری است که دو شاخص اول با استفاده از روابط ریاضی نحو فضا و دو شاخص دوم با استفاده از نرم افزار Depthmap مورد تحلیل قرار گرفته است. نمونه های موردی در این تحقیق ۱۲ خانه سنتی تک حیاط، در سه شهر کرمان، اصفهان و کاشان هستند که بسته به نسبت توده به فضا، از هر الگو سه نمونه انتخاب شده است. تحقیق از نوع ترکیبی کمی و کیفی است؛ به این معنی که در بعد کمی، هر کدام از شاخص های نحوی در ارتباط با خانه های مورد نظر و با استفاده از ابزارهای تحقیق (روابط ریاضی و نرم افزار) مورد تحلیل قرار گرفت و در بعد کیفی، به تحلیل شاخص های تعریف کننده محرمیت در ارتباط با نسبت توده به فضا در خانه های مورد نظر پرداخته شد. نتایج تحقیق حاکی از آن بود که اگرچه اصل محرمیت به عنوان یک اصل جدایی ناپذیر، همواره در معماری خانه های ایرانی مورد توجه سازندگان قرار داشته، اما با این حال با افزایش نسبت توده به فضا در الگوی خانه های حیاط مرکزی، نمود این اصل نیز بیشتر صورت گرفته است.

کلمات کلیدی:

نسبت توده به فضا، محرمیت، درونگرایی، عرصه بندی فضایی، سلسله مراتب دسترسی، خانه های تک حیاط

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1228486>

